

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul actului normativ

Hotărâre pentru aprobarea Strategiei naționale privind prevenirea instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități și accelerarea procesului de dezinstituționalizare, 2022-2030

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Potrivit Constituției României și tratatelor internaționale la care România este parte, statul promovează, protejează și asigură exercitarea deplină și în condiții de egalitate a tuturor drepturilor și libertăților fundamentale ale omului de către toate persoanele cu dizabilități iar, în acest scop, țara noastră se angajează să mobilizeze resursele necesare pentru eliminarea barierelor astfel încât nicio persoană cu dizabilități să nu fie marginalizată, exclusă, abuzată sau discriminată, iar alegerile și aspirațiile ei să fie respectate și sprijinite. Dezinstituționalizarea este un obiectiv pe care România și l-a asumat ca stat parte la Convenția Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități (Convenția). Art. 19 din Convenție – Viață independentă și integrare în comunitate – recunoaște dreptul egal al tuturor persoanelor cu dizabilități de a trăi în comunitate, cu șanse egale cu ale celorlalți. În urma ratificării Convenției, România și-a asumat obligația de a lua toate măsurile necesare pentru a garanta integrarea în comunitate a tuturor persoanelor cu dizabilități, inclusiv a celor care trăiesc pe termen lung în instituții rezidențiale, asigurând locuri de reședință alese în mod liber de către persoanele cu dizabilități, precum și acces la o gamă largă de servicii de sprijin la domiciliu, rezidențiale și alte servicii în comunitate, inclusiv asistența personală necesară.

Ratificarea Convenției, prin Legea nr. 221/2010, cu modificările ulterioare, a marcat trecerea de la modelul medical al dizabilității la un model social bazat pe drepturile omului și a evidențiat faptul că persoanele cu dizabilități trebuie să trăiască în comunitate așa cum își doresc și că au nevoie de sprijin în acest sens, drept garantat prin articolul 19 din Convenție.

Potrivit Convenției, viața independentă constituie un drept fundamental al omului, esențial pentru dezvoltarea identității personale și realizarea potențialului uman, care nu se limitează doar la abilitatea de a desfășura activitățile zilnice pe cont propriu ci, în primul rând, este strâns legat de libertatea de a alege și de a deține controlul propriei vieți.

Elaborarea Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă”, 2022–2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.490/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități "O Românie echitabilă" 2022-2027, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 375 din 15 aprilie 2022, numită în continuare Strategia 2022-2027, asigură continuitatea implementării Convenției, cu obiective/ținte specifice cu indicatori măsurabili și, implicit asigură cadrul național pentru exercitarea deplină și în condiții de egalitate a tuturor drepturilor și libertăților fundamentale ale omului de către toate persoanele cu dizabilități.

Strategia 2022-2027 prevede obiectivul specific: Dezinstituționalizarea persoanelor cu dizabilități în cadrul obiectivului general: Asigurarea vieții independente pentru persoanele cu dizabilități, drept fundamental al omului, esențială pentru dezvoltarea identității personale și realizarea potențialului uman, de la domeniul prioritar Viață independentă și integrare în comunitate, inclusiv accesul la servicii publice, deoarece respectarea dreptului la viață independentă necesită, printre altele, schimbări structurale precum dezinstituționalizarea în toate formele sale și sistarea procesului de instituționalizare.

În egală măsură, Strategia dezinstituționalizării se realizează cerințelor Programului de Guvernare 2021-2024 Coaliția pentru reziliență, dezvoltare și prosperitate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 42/2021 pentru acordarea încrederii Guvernului, afirmând continuarea procesului de dezinstituționalizare a persoanelor cu dizabilități prin restructurarea centrelor de capacitate mare și asigurarea incluziunii beneficiarilor în comunitate concomitent cu dezvoltarea unor servicii adaptate nevoilor persoanelor adulte cu dizabilități și familiilor acestora în comunitățile în care trăiesc, cu impact asupra calității vieții acestora și cu rol semnificativ în prevenirea instituționalizării.

Legislația națională relevantă pentru domeniul dezinstituționalizării o constituie și următoarele acte normative:

- f) Legea asistenței sociale nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare;
- g) Legea sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice nr.487/2002, republicată;
- h) Legea nr.53/2003 privind Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- i) Legea nr.76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare;
- j) Legea locuinței nr.114/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- k) Legea nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- l) Legea nr.140/2022 privind unele măsuri de ocrotire pentru persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale și modificarea și completarea unor acte normative.

În toate aceste reglementări se regăsesc elemente de suport, precum: conștientizarea în legătură cu persoanele cu dizabilități și promovarea respectării drepturilor și demnității lor, asigurarea serviciilor sociale și a beneficiilor de asistență socială, accesul la servicii din comunitate, accesul pe piața muncii.

Legislația națională relevantă pentru domeniul dizabilității se constituie din:

- a) Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- b) Legea nr. 221/2010 pentru ratificarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, adoptată la New York de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 13 decembrie 2006, deschisă spre semnare la 30 martie 2007 și semnată de România la 26 septembrie 2007, cu modificările și completările ulterioare;
- c) Hotărârea Guvernului nr. 877/2018 privind adoptarea Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030, cu modificările ulterioare;
- d) Hotărârea Guvernului nr. 490/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități "O Românie echitabilă" 2022-2027, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 375 din 15 aprilie 2022.

Elaborarea Strategiei naționale pentru prevenirea instituționalizării și accelerarea procesului de dezinstituționalizare (denumită în continuare Strategia dezinstituționalizării) a fost posibilă în mare parte în cadrul proiectului "Persoane cu dizabilități - tranziția de la servicii rezidențiale la servicii în comunitate", Cod SIPOCA/SMIS2014+: 618/127529, desfășurat de ANPDPD cu asistență din partea Băncii Mondiale, în baza „Acordului privind Serviciile de Asistență Tehnică Rambursabile cu privire la suport pentru accelerarea tranziției persoanelor cu dizabilități de la servicii rezidențiale la servicii la nivelul comunității” semnat între ANPD și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, la data de 4 octombrie 2019.

Strategia dezinstituționalizării include date și informații din următoarele documente elaborate cu asistența tehnică a Băncii Mondiale:

- o „Raport de diagnoză complexă a situației centrelor rezidențiale publice pentru persoanele adulte cu dizabilități” – Volumele 1 și 2;
- o „Raport de diagnoză complexă a serviciilor destinate persoanelor adulte cu dizabilități la nivelul comunității”;
- o „Raport de analiză a strategiilor județene de dezvoltare a serviciilor sociale”;
- o „Diagnoza Situației Persoanelor cu Dizabilități în România”, care a susținut și fundamentat elaborarea Strategiei 2022–2027.

În plus, ca urmare a angajamentului asumat de România în cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR), Strategia dezinstituționalizării se bazează pe informații din cadrul cartografierii complete a situației individuale a tuturor persoanelor cu dizabilități care în prezent sunt instituționalizate în România, o cercetare

calitativă desfășurată la nivel național cu sprijinul Băncii Mondiale, la care au contribuit reprezentanți ai instituțiilor centrale, județene, locale. Astfel, analizele pe baza cartografierii complete a situației individuale a tuturor persoanelor cu dizabilități care în prezent sunt instituționalizate în România se bazează pe: date colectate pentru prima oară de la peste 17.000 de beneficiari din 521 servicii sociale rezidențiale publice sau private în cadrul cărora se află beneficiari pentru care direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene/locale ale sectoarelor municipiului București au achiziționat servicii sociale și conțin date calitative privind situația individuală a acestor persoane.

Cadrul strategic european și național la care se raliază Strategia dezinstituționalizării cuprinde, printre altele:

- a) Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene care consfințește dreptul persoanelor cu dizabilitate la integrare socială (art. 26): „Uniunea recunoaște și respectă dreptul persoanelor cu dizabilități de a beneficia de măsuri care să le asigure autonomia, integrarea socială și profesională, precum și participarea la viața comunității”.
- b) Carta Socială Europeană Revizuită, adoptată la Strasbourg la 3 mai 1996, ratificată de România prin Legea nr. 74/1999.
- c) Pilonul European al Drepturilor Sociale care se concentrează asupra ocupării forței de muncă, a aspectelor sociale și a adaptării modelului social european pentru a face față provocărilor secolului 21.
- d) Agenda pentru dezvoltare durabilă 2030 care promovează respectarea universală a drepturilor omului, egalității și nediscriminării și este angajată în capacitarea statelor membre de a accelera procesul egalizării de șanse astfel încât „nimeni să nu rămână în urmă”.
- e) Hotărârea nr. 877/2018 privind adoptarea Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030.
- f) Strategia europeană „O Uniune a egalității: Strategia privind drepturile persoanelor cu handicap 2021-2030” - COM/2021/101.

2.2 Descrierea situației actuale

La 31 decembrie 2020, conform datelor statistice oficiale, publicate în Buletinul statistic ce poate fi consultat la adresa <http://anpd.gov.ro/web/wp-content/uploads/2022/02/ANPDPCA-adulti-cu-handicap-evolutii-trim-IV-2020-Buletin-statistic-v3-1.pdf>, având ca sursă direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București, numărul persoanelor cu dizabilități a fost de 857.638.

Ponderea persoanelor care se află în îngrijirea familiilor și/sau trăiesc independent este de 98,03% (840.727 persoane), în timp ce ponderea celor care se află în cele 453 de instituții publice rezidențiale de asistență socială pentru persoanele adulte cu dizabilități coordonate de ANPDPCA este de 1,97% (16.911 persoane).

Numărul persoanelor cu dizabilități instituționalizate este diferențiat pe regiuni, următoarele regiuni înregistrând cele mai multe persoane instituționalizate: Nord-Est (3.711 persoane), Centru (2.635 persoane) și Sud-Muntenia (2.404 persoane). În ceea ce privește repartizarea pe județe, numărul cel mai mare de persoane cu dizabilități instituționalizate se înregistrează în județele: Mureș (959 persoane), Prahova (942 persoane) și Suceava (785 persoane), iar cel mai mic număr se înregistrează în județele: Covasna (44 persoane), Galați (111 persoane), Teleorman (119 persoane) și Mehedinți (120 persoane).

Conform Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, republicată, cu modificările și completările ulterioare, tipurile de handicap sunt: fizic, vizual, auditiv, surdocecitate, somatic, mintal, psihic, HIV/SIDA, asociat, boli rare, iar gradele de handicap sunt: grav, accentuat, mediu și ușor.

Repartizarea numărului persoanelor adulte cu dizabilități instituționalizate pe tipurile de handicap este următoarea: 1.104 persoane cu handicap fizic, 261 persoane cu handicap somatic, 77 persoane cu handicap auditiv, 251 persoane cu handicap vizual, 9.519 persoane cu handicap mintal, 3.272 persoane cu handicap psihic, 2.330 persoane cu handicap asociat, 88 persoane cu handicap tip HIV/SIDA și 9 persoane cu boli rare. Numărul persoanelor cu handicap grav instituționalizate este de 7.279, cel al persoanelor cu handicap accentuat este de 7.986, cu handicap mediu sunt 1.492 persoane iar numărul persoanelor cu handicap ușor este de 154.

În ceea ce privește grupa de vârstă 18-85 de ani și peste, repartizarea numărului persoanelor cu dizabilități este următoarea: între 18-19 de ani 196 persoane; între 20-24 de ani 1.288 persoane; între 25-29 de ani 1.666 persoane; 30-34 de ani 2.558 persoane; 35-39 de ani 2.761 persoane; 40-44 de ani 1.580 persoane; 45-49 de ani 1.443 persoane; 50-54 de ani 1.284 persoane; 55-59 de ani 903 persoane; 60-64 de ani 1.066 persoane;

65-69 de ani 1.024 persoane; 70-74 de ani 749 persoane; 75-79 de ani 493 persoane; 80-84 de ani 491 persoane 85 de ani și peste 409 persoane.

Potrivit datelor de mai sus, ponderea persoanelor cu vârsta de peste 50 de ani din instituții reprezintă aprox. 40% din totalul persoanelor adulte cu dizabilități instituționalizate.

Potrivit aceluiași date, numărul instituțiilor publice de asistență socială pentru persoanele adulte cu dizabilități era de 453, dintre care 397 rezidențiale și 56 nerezidențiale. Din cele 397 de instituții publice rezidențiale de asistență socială pentru persoanele adulte cu dizabilități peste 70 sunt centre cu mai mult de 50 de beneficiari. Aceste centre se află în proces de restructurare.

Procesul de dezinstituționalizare, început din anul 2015 odată cu aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 69/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 625 din 19 iulie 2018, cu modificările ulterioare, s-a desfășurat într-un ritm lent și a resimțit lipsa unei viziuni bazate pe Convenție, precum și a unui cadru legislativ și metodologic corespunzător.

În acest context, a fost elaborată o strategie națională și planul aferent acesteia, a căror implementare reprezintă un proces minuțios și incluziv, realizat și asumat pentru prima dată în România. În plus, aferent Strategiei dezinstituționalizării, se regăsește ghidul privind accelerarea procesului de dezinstituționalizare.

Ghidul descrie fazele principale ale procesului de dezinstituționalizare și explică pentru fiecare etapă importanța desfășurării acesteia și precizează responsabilitățile actorilor implicați în funcție de rolurile lor. Totodată, Ghidul sprijină elaborarea unor metodologii specifice de lucru și a unor instrumente accesibile tuturor profesioniștilor care vor fi implicați în procesul dezinstituționalizării.

2.3. Schimbări preconizate

România și-a asumat, în cadrul PNRR, accelerarea procesului de dezinstituționalizare în perioada 2022-2026, prin două acte legislative de importanță majoră și anume: o hotărâre de guvern pentru aprobarea strategiei naționale privind prevenirea instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități însoțită de un ghid de accelerare a procesului de dezinstituționalizare și o lege pentru susținerea procesului de dezinstituționalizare, ambele elaborate și intrate în vigoare până la sfârșitul anului 2022, care să consolideze sistemele de guvernare, de finanțare și de condiționare a utilizării fondurilor în domeniul dizabilității astfel încât să fie asigurată îndeplinirea țintelor asumate și să fie definit și aplicat un „parcurs de trai independent” pentru fiecare persoană instituționalizată în prezent, în conformitate cu principiile managementului de caz. Prin aceste angajamente, România reduce numărul de 16.911 persoane adulte cu dizabilități instituționalizate în anul 2020, la 11.500 de persoane până la data de 30 iunie 2026 și, ulterior, până la sfârșitul anului 2030, propune reducerea la 10.349 persoane instituționalizate.

Până în prezent, nu există o strategie națională de acțiune dedicată dezinstituționalizării, un calendar convenit de autoritățile centrale și locale de implementare a acțiunilor de transformare a centrelor rezidențiale, o structură de coordonare care să își asume o foaie de parcurs și ținte stabilite ferm și monitorizate anual pentru întreg procesul de la nivel național sau un ghid detaliat privind modul în care ar trebui să se realizeze procesul de dezinstituționalizare la nivelul centrelor rezidențiale și care să determine accelerarea ritmului acestui proces.

Strategia dezinstituționalizării are șase direcții de acțiune, în acord cu principiile Convenției:

1. Coordonarea procesului de dezinstituționalizare la nivel național, județean și local și de integrare în comunitate a persoanelor adulte cu dizabilități;
2. Asigurarea abordării centrate pe persoană a tranziției la viața independentă și integrare în comunitate;
3. Dezvoltarea serviciilor în comunitate pentru viața independentă a persoanelor adulte cu dizabilități, inclusiv pentru prevenirea instituționalizării;
4. Pregătirea și motivarea personalului care lucrează cu și pentru persoane adulte cu dizabilități;
5. Asigurarea suportului pentru familie în vederea susținerii vieții independente în comunitate a persoanei adulte cu dizabilități;
6. Conștientizarea societății în vederea susținerii vieții independente în comunitate a persoanelor cu dizabilități.

În toate aceste domenii prioritare de acțiune se regăsesc teme transversale, precum: conștientizarea în legătură cu situația, trecutul și provocările la care sunt expuse persoanele cu dizabilități din instituțiile pe care urmează să le părăsească, riscurile privind re-instituționalizarea și la care sunt expuse persoanele din comunitate în lipsa sprijinului adecvat și promovarea respectării drepturilor, demnității și alegerilor lor, cooperarea și consultarea, dreptul de a trăi în comunitate cu sprijinul serviciilor sociale și a serviciilor generale din comunitate, în condiții de egalitate cu ceilalți cetățeni, monitorizarea și colectarea de date cu

respectarea măsurilor de protecție stabilite de lege, inclusiv a legislației referitoare la protecția datelor, pentru a asigura confidențialitatea și respectarea anonimatului persoanelor cu dizabilități.

În acest sens, proiectul de hotărâre vizează existența unui cadru normativ specific necesar prevenirii instituționalizării și sprijinirii procesului de dezinstituționalizare a adulților cu dizabilități din România, care va aduce schimbări majore aferente celor 6 direcții de acțiune cu impact asupra sistemului de protecție a persoanelor cu dizabilități, în sensul că polul furnizării serviciilor sociale se orientează spre comunitate și nu în instituții rezidențiale.

Planul de acțiune propune un set detaliat de măsuri specifice necesare prevenirii instituționalizării și sprijinirii procesului de dezinstituționalizare a adulților cu dizabilități din România, care vin în completarea celor șase direcții de acțiune, după cum urmează:

1. Coordonarea procesului de dezinstituționalizare la nivel național, județean și local și de integrare în comunitate a persoanelor adulte cu dizabilități are în vedere: întărirea coordonării metodologice a procesului de dezinstituționalizare la nivel central și județean și de integrare în comunitate prin constituirea unui mecanism de guvernanță a procesului de dezinstituționalizare și prevenire a instituționalizării, cu următoarea structură: Comitetul național pentru accelerarea procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor cu rol consultativ, din care fac parte reprezentanți ai punctelor de contact înființate în conformitate cu Legea nr. 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, cu modificările și completările ulterioare, precum și reprezentanți ai organizațiilor de auto-reprezentanți, ai organizațiilor persoanelor cu dizabilități și ai altor autorități și instituții publice central, desemnați prin ordin al președintelui ANPDPD la propunerea conducerii acestora; Grupul consultativ independent al societății civile cu privire la dezinstituționalizare și integrare în comunitate, din care fac parte, în mod voluntar și în urma unei selecții transparente, reprezentanți ai organizațiilor de drepturile omului, de autoreprezentanți, ale persoanelor cu dizabilități sau care lucrează cu și pentru persoane cu dizabilități, ai furnizorilor de servicii sociale, acreditați în condițiile legii; Comitete pentru accelerarea procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării la nivelul fiecărui județ/sector al municipiului București, înființate prin hotărâre a consiliului județean, respectiv local al sectorului municipiului București. Atribuțiile și regulamentul de organizare ale Comitetului național pentru accelerarea procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități se aprobă prin ordin al președintelui ANPDPD, iar atribuțiile și regulamentele de organizare ale Comitetelor pentru accelerarea procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării la nivelul fiecărui județ/sector al municipiului București se aprobă prin hotărâre a consiliului județean, respectiv local al sectorului municipiului București.

De asemenea, se prevede dezvoltarea unui mecanism de finanțare sustenabil pentru măsurile care vizează procesul de dezinstituționalizare și prevenirea instituționalizării prin aprobarea unui act normativ, care să asigure transferul gradual al fondurilor de la bugetul de stat alocate pentru finanțarea centrelor rezidențiale către cheltuieli necesare pentru dezvoltarea și funcționarea serviciilor în comunitate pentru persoanele cu dizabilități dezinstituționalizate sau în risc de instituționalizare; reducerea, începând cu anul 2024, a finanțării de la bugetul de stat alocate centrelor rezidențiale, într-un quantum proporțional cu țintele stabilite la nivel național prin indicatorii de monitorizare a obiectivului de politică asumat prin Planul Național de Redresare și Reziliență, de scădere a numărului de persoane cu dizabilități instituționalizate la 11.500 la data de 30.06.2026, față de valoarea de referință de 16.911 la data de 31.12.2020; sustenabilitatea investițiilor din fonduri nerambursabile pentru dezvoltarea de servicii publice în comunitate pentru persoanele dezinstituționalizate sau în risc de instituționalizare.

Pentru conformitatea cu prevederile Convenției sunt dezvoltate și clarificate unele teme și concepte importante pentru procesul de dezinstituționalizare, precum abordare centrată pe persoană, locuire incluzivă în comunitate, locuință pentru persoane cu dizabilități, asistent personal profesionist, monitorizare post-transfer sau autoreprezentare, prin modificarea și completarea unor prevederi ale Legii nr. 448/2006.

Alte elemente de noutate prevăzute prin Strategia dezinstituționalizării se referă la elaborarea unui plan de dezinstituționalizare la nivel teritorial, care permite monitorizarea continuă a țintelor asumate în ceea ce privește dezinstituționalizarea și transferul în comunitate al persoanelor adulte cu dizabilități, concomitent cu dezvoltarea și furnizarea serviciilor sociale în comunitate.

Componenta de prevenire a (re-)instituționalizării este avută în vedere prin elaborarea unei metodologii de admitere a persoanei cu dizabilități în servicii rezidențiale, prin reglementarea unui moratoriu care să interzică admiterile în centrele rezidențiale care au în implementare planuri de restructurare, urmată de

sistarea înființării serviciilor sociale rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități, cu excepția centrelor respiro/centre de criză, începând cu 31 decembrie 2030.

Monitorizarea și evaluarea progresului și rezultatelor procesului de dezinstituționalizare și integrare în comunitate va fi posibilă ca urmare a dezvoltării, cu implicarea organizațiilor persoanelor cu dizabilități și a societății civile, a unui sistem de monitorizare a Strategiei dezinstituționalizării, inclusiv a indicatorilor-cheie de performanță, dezvoltarea unui mecanism de progres a implementării Strategiei și stabilirea dezvoltării unei metode de actualizare și calcul al standardului de cost pentru servicii sociale.

Coordonarea procesului de dezinstituționalizare și de integrare în comunitate a persoanelor adulte cu dizabilități la nivel național, județean și local desemnează modul de intervenție și de asumare a responsabilității autorităților și instituțiilor publice centrale, județene și locale, inclusiv în asigurarea surselor de finanțare pe parcursul perioadei de implementare a strategiei.

2. Asigurarea abordării centrate pe persoană a tranziției la viața independentă și integrare în comunitate se face cu implicarea persoanelor cu dizabilități și a societății civile, prin reglementarea managementului de caz ca metodă obligatorie de lucru în cadrul sistemului de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități, precum și prin crearea unui cadru de monitorizare a integrării în comunitate a persoanelor adulte cu dizabilități post-transfer, ca parte a standardelor de calitate. În plus, se va elabora un curriculum și un plan de formare care să asigure o instruire unitară a managerilor de caz și a coordonatorilor de structura la nivelul DGASPC și a coordonatorilor de structura sau a asistenților sociali responsabili la nivelul SPAS/DAS cu privire la principiul abordării centrate pe persoană a tranziției la viața independentă și integrare în comunitate.

Componenta de monitorizarea independentă a planificării centrate pe persoană și a non-segregării va face parte din viitoarea metodologie de evaluare a nevoii persoanelor cu dizabilități.

Planificarea și monitorizarea centrate pe persoană a tranziției la viața independentă și integrării în comunitate se vor face prin pregătirea fiecărei persoane înainte de transferarea din centrul rezidențial pentru facilitarea tranziției către viața independentă în comunitate și prin elaborarea și implementarea planurilor individuale de viață independentă și integrare în comunitate pentru fiecare persoană cu dizabilități din centrele rezidențiale.

3. Dezvoltarea serviciilor în comunitate pentru viața independentă a persoanelor adulte cu dizabilități, inclusiv pentru prevenirea instituționalizării va fi asigurată prin implicarea autorităților publice locale în vederea asigurării locuirii incluzive, accesibile și adecvate în comunitate, dezvoltarea serviciilor de sprijin personalizat pentru adulții cu dizabilități, asigurarea calității serviciilor destinate persoanelor cu dizabilități. Direcția de acțiune propune trei beneficii acordate temporar persoanei cu dizabilități, pentru susținerea procesului, după cum urmează: beneficiul de tranziție, beneficiul pentru locuire, stimulentele de inserție, acoperite din fonduri nerambursabile.

În plus, asigurarea accesului la rețele de servicii în comunitate, prin echipe mobile, asistent personal, asistent personal profesionist, îngrijire la domiciliu, servicii de asistență și suport, precum și la serviciile generale pentru populație sunt absolute necesare pentru îndeplinirea obiective și a țintelor asumate în ceea ce privește dezinstituționalizarea și integrarea persoanelor cu dizabilități în comunitate.

4. Pregătirea și motivarea personalului care lucrează cu și pentru persoane adulte cu dizabilități va cuprinde atât pregătirea inițială și continuă a specialiștilor care vor lucra în comunitate, cât și creșterea atractivității sectorului de servicii sociale de sprijin pentru persoanele cu dizabilități.

5. Asigurarea suportului pentru familie în vederea susținerii vieții independente în comunitate a persoanei adulte cu dizabilități va include elaborarea de materiale de informare pentru familie, în colaborare cu autoreprezentanți și organizații neguvernamentale cu activitate în domeniul protecției drepturilor persoanelor cu dizabilități, prin asigurarea de informare și consiliere specifică pentru familiile persoanelor cu dizabilități în mod constant și în regim de urgență, modificarea standardelor de calitate a serviciilor de asistență și suport pentru a asigura furnizarea gratuită a serviciilor de consiliere psihologică și psihoterapie pentru membrii familiilor persoanelor adulte cu dizabilități, precum și prin reglementarea cadrului legal privind activitatea îngrijitorilor informali în cadrul sistemului de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități, inclusiv a unui pachet de măsuri de sprijin pentru aceștia.

6. Conștientizarea societății în vederea susținerii vieții independente în comunitate a persoanelor cu dizabilități prin organizarea unei serii de dezbateri publice la nivel național pe tema dezinstituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități, a transferului în comunitate a acestora și a dezvoltării rezilienței comunității, cu elaborarea unui plan de comunicare la nivel național cu privire la dreptul persoanelor cu dizabilități la o viață independentă în comunitate și finanțarea de proiecte ale organizațiilor

neguvernamentale, inclusiv ale celor de autoreprezentanți, pentru realizarea de campanii pe teme legate de integrarea în comunitate a persoanelor cu dizabilități, precum și de combaterea discriminării și segregării.

Ghidul privind accelerarea procesului de dezinstituționalizare operaționalizează Strategia dezinstituționalizării și propune: (i) activități care trebuie realizate la nivelul centrelor, cum ar fi activitățile de planificare a activităților necesare elaborării și dezvoltării planului individual de viață independentă și integrare în comunitate împreună cu persoanele cu dizabilități și care vor putea fi implementate eficient doar dacă în prealabil sunt realizate activități concertate la nivel național (activități de instruire, campanii de conștientizare); (ii) în al doilea rând, activități de identificare a celor mai bune măsuri de sprijin în comunitate pentru persoanele cu dizabilități depinde de opțiunile de servicii existente sau planificate, a căror extindere necesită modificări legislative sau programe la nivel național (inclusiv cu finanțare din fonduri nerambursabile).

Ghidul o imagine sintetică de ansamblu asupra situației la nivel național și european privind instituționalizarea persoanelor cu dizabilități, cât și argumente privind importanța dezinstituționalizării și asigurării dreptului la o viață independentă și inclusă în comunitate, însoțite de o serie de principii și termeni cheie relevanți pentru acest demers. Totodată, ghidul prezintă etapele elaborării planului de dezinstituționalizare la nivelul centrului rezidențial, de la cele aferente pregătirii planului, implementării, până la etapele evaluării și monitorizării procesului.

Monitorizarea și evaluarea globală a progresului în implementare și a rezultatelor așteptate ale Strategiei dezinstituționalizării se efectuează pe baza unor indicatori-cheie de performanță.

indicatorii-cheie de performanță și țintele asociate lor sunt:

- a) cel puțin 8.455 de persoane cu dizabilități din centre rezidențiale, ceea ce reprezintă 50% din numărul existent în decembrie 2020, beneficiază de sprijin al implementării „parcursului de viață independentă”, în conformitate cu principiile managementului de caz, în vederea dezinstituționalizării până la 30 iunie 2026;
- b) numărul de persoane cu dizabilități din cadrul sistemului rezidențial se reduce la 11.500, până la 30 iunie 2026;
- c) numărul de persoane cu dizabilități din cadrul sistemului rezidențial se reduce la 10.349, până la 31 decembrie 2030;
- d) anual, începând cu anul 2024, autoritățile administrației publice locale asigură dinamica procesului de dezinstituționalizare în scopul atingerii indicatorilor-cheie de performanță.

Pentru monitorizarea procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități, tipurile utilizate de indicatori sunt:

- a) indicatori de progres, care urmăresc stadiul implementării măsurilor de prevenire a instituționalizării și de accelerare a procesului de dezinstituționalizare; în cadrul planului de monitorizare, aprobat prin ordin al președintelui Autorității după intrarea în vigoare a Strategiei dezinstituționalizării, vor fi dezvoltate instrumente specifice de culegere a informațiilor privind progresul în implementare de la instituțiile responsabile pentru aplicarea măsurilor;
- b) indicatori de rezultat al măsurilor, care surprind schimbările directe sau indirecte la nivelul politicilor și serviciilor, și la nivelul grupului țintă al Strategiei de dezinstituționalizare; indicatorii de rezultat sunt stabiliți astfel încât să măsoare rezultatele așteptate ca urmare a implementării măsurilor.

Autoritatea coordonează atât implementarea, cât și monitorizarea și evaluarea Strategiei dezinstituționalizării, cu sprijinul autorităților și instituțiilor publice centrale și locale. Implementarea concretă a măsurilor este realizată la nivelul fiecărei autorități/instituții prevăzute în Planul de acțiune pentru fiecare măsură. Coordonarea implementării fiecărei măsuri este îndeplinită de prima autoritate/instituție menționată la rubrica responsabili, cu sprijin tehnic din partea Autorității.

Obiectivele monitorizării și evaluării sunt:

- a) măsurarea progresului implementării și rezultatelor Strategiei dezinstituționalizării în vederea atingerii țintelor asociate indicatorilor-cheie de performanță, a identificării blocajelor în implementare, a corectării acestora, a stabilirii nevoilor de suport operațional ale profesioniștilor implicați în implementare la nivel național, județean și de centru, și a accelerării procesului de dezinstituționalizare;
- b) asigurarea colectării și raportării datelor necesare în vederea centralizării la nivel județean și național a informațiilor cu privire la procesul de dezinstituționalizare și includere în comunitate;

c) urmărirea evoluției persoanelor cu dizabilități dezinstituționalizate și din sistemul rezidențial din punct de vedere al calității vieții, precum și al efectelor asupra acestora a planificării centrate pe persoană a activităților și serviciilor de sprijin;

d) măsurarea adecvării serviciilor de sprijin în comunitate pentru persoanele dezinstituționalizate sau în risc de instituționalizare și excluziune socială.

Autoritatea publică rapoarte anuale de monitorizare a progresului implementării Strategiei dezinstituționalizării la nivel național, județean și de centru, în al doilea trimestru al anului următor pentru anul precedent.

Impactul tuturor măsurilor Strategiei dezinstituționalizării va fi analizat în cadrul unei evaluări intermediare în primul semestru al anului 2026 și al unei evaluări finale, în ultimul semestru al anului 2030.

În acord cu prevederile art. 33 al Convenției, persoanele cu dizabilități și organizațiile lor reprezentative sunt implicate în monitorizare prin intensificarea monitorizării independente a respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități în cadrul serviciilor furnizate în centrele rezidențiale, pe parcursul procesului de dezinstituționalizare, și în cadrul serviciilor în comunitate, prin mecanismul independent de monitorizare a calității serviciilor și de procesare a plângerilor privind serviciile de sprijin din comunitate, în scopul furnizării unor servicii sigure și care să respecte drepturile persoanelor cu dizabilități.

2.4 .Alte informații Nu e cazul

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2. Impactul social

Adoptarea și implementarea actului normativ vor avea un impact social prin stimularea participării active a persoanelor cu dizabilități la viața în comunitate, creșterea nivelului de informare a acestora și a comunității, precum și a vizibilității în comunitate, aspecte care vor contribui la creșterea calității vieții, a integrării în comunitate și a gradului de ocupare a forței de muncă în rândul persoanelor cu dizabilități. Reducerea situațiilor de risc de re-instituționalizare, discriminare multiplă, a ponderii persoanelor cu dizabilitate aflate în risc de sărăcie și excluziune socială se vor putea realiza prin creșterea competențelor acestora, a valorii adăugate a muncii lor și, implicit, a veniturilor realizate de acestea.

a) populației, ocupării forței de muncă, asupra condițiilor și standardelor la locul de muncă;
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

b) impactul asupra sănătății populației, siguranței alimentare și nutriției, precum și asupra sistemului de sănătate;
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

c) impactul asupra siguranței cetățenilor;
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

d) impactul asupra educației și învățării pe tot parcursul vieții;
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

e) impactul asupra domeniului tineret;
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

f) impactul asupra domeniului cultural;
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

g) impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

h) impactul asupra respectării principiului egalității de șanse și nondiscriminării;
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

i) impactul asupra administrației publice centrale și locale, inclusiv din perspectiva costurilor și beneficiilor directe și indirecte preconizate.

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Implementarea Strategiei dezinstituționalizării are în vedere atingerea viziunii, a obiectivului general și obiectivelor specifice, cu impact așteptat de asigurare a unei vieți independente și integrare socială, a persoanelor cu dizabilități din mediul rezidențial, a celor dezinstituționalizate și a celor în risc de instituționalizare și excluziune socială, cu respectarea principiilor:

-Strategiei Consiliului Europei privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2017-2023“Drepturile omului: O realitate pentru toți” , al cărei obiectiv general este de a atinge egalitatea, demnitatea și oportunitățile egale pentru persoane cu dizabilitati. Acest lucru necesită asigurarea independenței, a libertății de alegere, participare deplină și efectivă în toate domeniile vieții și societății, inclusiv în comunitate.

- Strategiei privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2021-2030 „O Uniune a egalității”, care prevede asigurarea dreptului la viață independentă ca unul din domeniile prioritare de acțiune și care presupune dezvoltarea unei game de servicii diverse de calitate, accesibile, centrate pe persoană și la prețuri accesibile, pentru a facilita persoanelor cu dizabilități și familiilor lor desfășurarea activităților de zi cu zi, precum și posibilitatea de a alege, în strictă concordanță cu drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

3.4. Impactul macroeconomic

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.9. Alte informații Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		3.	4.	5.	6.	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat						
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri						
Se va menționa natura acestora						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						

(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i) cheltuieli de personal						
ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli Se va menționa natura acestora						
4.3. Impact financiar, plus/ minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
4.8. Alte informații Strategia dezinstituționalizării prevede atât măsuri care nu presupun resurse financiare, cum ar fi reglementarea unor acte normative, a unor metodologii și instrumente necesare implementării legislației existente, dar și măsuri care presupun resurse financiare din diverse surse. Principala resursă financiară o reprezintă fondurile externe nerambursabile, asigurate prin PNRR și Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS), în limita sumelor alocate și cu respectarea prevederilor și regulilor de eligibilitate stabilite la nivelul fiecărui program operațional. În ceea ce privește Componenta 13 Reforme Sociale din PNRR, I2- Reabilitarea /renovarea și dezvoltarea infrastructurii sociale pentru persoanele cu dizabilități, suma alocată pentru cele două componente: reabilitarea și renovarea infrastructurii sociale, respectiv dezvoltarea de noi servicii sociale pentru persoanele cu dizabilități, fiind de 246.873.405 lei fără TVA. Pentru prima componentă suma prevăzută este de 1.107.607,49 lei fără TVA, ținta asumată fiind de 50 de servicii comunitare modernizate și dotate, urmând ca programul să se desfășoare până la data de 31.12.2024. În ceea ce privește a doua componentă, suma prevăzută este de 191.493.030 lei fără TVA, ținta asumată fiind de 55 de servicii comunitare noi și funcționale, urmând ca programul să se desfășoare până la data de 31.12.2025. În ceea ce privește POIDS, Axa nr.7 -Sprijin pentru persoanele cu dizabilități, are o alocare indicativă de 529.731.744 euro, aproximativ 2.596 mii lei, conform ultimei forme de program aflată în prezent în procedură de negociere cu Comisia Europeană, pentru desfășurarea unor proiecte în sprijinul persoanelor cu dizabilități dezinstituționalizate și pentru prevenirea instituționalizării, după cum urmează: angajarea și menținerea persoanelor cu dizabilități pe piața muncii, dezvoltarea serviciilor în comunitate prin servicii sociale specifice persoanelor adulte cu dizabilități- echipe mobile, asigurarea tehnologiei asistive și de acces, accesul la servicii de viață independentă pentru persoanele cu dizabilități care părăsesc sistemul instituționalizat, inclusiv prin acordarea unor beneficii care permit transferul în comunitate, servicii de îngrijire și suport de calitate pentru persoanele cu dizabilități și îngrijitorii acestora, în centrele respiro și centre de zi, formarea și salarizarea de asistenți personali profesioniști la nivel național și dezvoltarea la nivel național a unei baze de date relevante pentru rețeaua de asistenți personali profesioniști și personalul specializat din sistem, formare continuă a personalului care lucrează cu și pentru persoanele cu dizabilități.						

Pentru prima dată, vor fi finanțate proiecte ale autorităților publice locale de la nivelul unităților administrativ-teritoriale, ca măsură de implicare a acestora în îndeplinirea indicatorilor din procesul dezinstituționalizării.

Astfel, finanțarea necesară îndeplinirii măsurilor prevăzute în Strategia dezinstituționalizării se realizează de către fiecare instituție/autoritate publică implicată în absorbția fondurilor externe nerambursabile, în limita sumelor alocate și cu respectarea prevederilor și regulilor de eligibilitate stabilite la nivelul fiecărui program operațional și asigurarea resurselor financiare necesare pentru cofinanțarea proiectelor realizate cu acestea, precum și în limita fondurilor aprobate anual în bugetele instituțiilor publice implicate.

Implementarea măsurilor propuse se va realiza cu încadrarea în bugetele aprobate ordonatorilor principali de credite pentru anul 2023 și în proiecțiile bugetare pentru anii următori.

În ceea ce privește alte surse de finanțare pentru unele măsuri prevăzute în strategie, cum ar fi bugetele locale sau bugetul de stat, implementarea măsurilor se va încadra în limita sumelor aprobate și existente anual în legile bugetare anuale.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

În plan legislativ, implementarea Strategiei dezinstituționalizării impune modificări și completări ale actelor normative de nivel superior și secundar, precum și elaborarea de noi reglementări pentru a se îndeplini în mod eficient implementarea drepturilor recunoscute prin Convenție, în mod deosebit a dreptului la viață independentă în comunitate.

În acest context, vor fi modificate și completate în mod corespunzător, fără a se limita la acestea:

- a) Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare, aprobate prin Anexa la Hotărârea Guvernului nr. 268/2007, cu modificările și completările ulterioare;
- b) Ordinul nr. 319/2007 privind aprobarea tematicii instruirii asistenților personali ai persoanelor cu handicap grav;
- c) Hotărârea Guvernului nr. 548/2017 privind aprobarea condițiilor de obținere a atestatului, procedurile de atestare și statutul asistentului personal profesionist, cu modificările ulterioare;
- d) Ordinul ministrului muncii și justiției sociale nr. 82/2019 privind aprobarea standardelor specifice minime de calitate obligatorii pentru serviciile sociale destinate persoanelor adulte cu dizabilități, cu modificările ulterioare;
- e) Ordinul ministrului muncii și justiției sociale nr. 1218/2019 pentru aprobarea Standardelor specifice minime obligatorii de calitate privind aplicarea metodei managementului de caz în protecția persoanelor adulte cu dizabilități.

De asemenea, pentru punerea în aplicare a măsurilor prevăzute în Strategia dezinstituționalizării vor fi adoptate noi acte normative, prin hotărâre a Guvernului precum și prin ordin al președintelui ANPDPD.

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

Nu este cazul

5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

Nu este cazul

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

Nu este cazul

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

a) Convenția Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități, ratificată de România prin Legea nr. 221/2010 pentru ratificarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, adoptată la New York de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 13 decembrie 2006, deschisă spre semnare la 30 martie 2007 și semnată de România la 26 septembrie 2007, cu modificările ulterioare

b) Planul Național de Redresare și Reziliență al României, aprobat prin Decizia 2021/0309 a Consiliului Europei din 3 noiembrie 2021

5.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative**6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate**

În cadrul procesului de elaborare a Strategiei dezinstituționalizării au fost consultate persoane cu dizabilități, familiile lor, reprezentanții legali, actori instituționali, reprezentanți ai organizațiilor furnizoare de servicii, ai organizațiilor neguvernamentale, alți parteneri sociali, observațiile și propunerile acestora fiind analizate și operaționalizate în cadrul grupului de lucru.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 635/2022 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative:

I. Structurile asociative consultate:

1. UNIUNEA NAȚIONALĂ A CONSILIILOR JUDEȚENE DIN ROMÂNIA;
2. ASOCIAȚIA MUNICIPIILOR DIN ROMÂNIA;
3. ASOCIAȚIA ORAȘELOR DIN ROMÂNIA;
4. ASOCIAȚIA COMUNELOR DIN ROMÂNIA;

II. Data transmiterii în consultare: 07.10.2022

III. Data primirii punctelor de vedere din partea structurilor asociative:

1. adresa UNCJR nr. 4734/13.10.2022 – fără propuneri sau observații;

IV. Modalitate de preluare a observațiilor/propunerilor sau motivarea nepreluării acestora:

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative**6.5. Informații privind avizarea de către:**

a) Consiliul Legislativ

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

c) Consiliul Economic și Social

d) Consiliul Concurenței

e) Curtea de Conturi

Proiectul va fi avizat de Consiliul Legislativ și Consiliul Economic și Social.

6.6. Alte informații Nu e cazul

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

a) data publicării anunțului referitor la participarea în elaborarea actului normativ;

b) data până la care s-au putut transmite recomandări scrise;

c) în cazul în care nu au fost primite observații ca urmare a publicării anunțului sau solicitări de organizare a unor dezbateri publice, se va menționa acest lucru.

În procesul de elaborare a prezentului proiect de act normativ au fost respectate regulile procedurale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența

decizională în administrația publică, republicată, fiind publicat pe pagina de internet a Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, în perioada 05.10.2022 - 15.11.2022.

Prezentul proiect de act normativ a fost supus comentariilor publicului în perioada 05.10.2022 până la data de 14.10.2022.

Au fost întreprinse demersurile legale prevăzute de art. 7 din Regulamentul privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561 din 10 mai 2009. Propunerile, sugestiile sau opiniile cu privire la proiectul de act normativ au fost analizate, forma actuală reprezentând rezultatul prelucrării acestora.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

**Secțiunea a 8-a
Măsuri de implementare**

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ se regăsesc enumerate în mod corespunzător celor șase direcții de acțiune prioritare, în Planul de acțiune privind implementarea Strategiei naționale de prevenire a instituționalizării și accelerare a procesului de dezinstituționalizare, 2022-2030, iar punerea efectivă în aplicare a procesului dezinstituționalizării este descrisă în Ghidul privind accelerarea procesului de dezinstituționalizare.

Comitetul național pentru accelerarea procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități, precum și Comitetele pentru accelerarea procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării de la nivelul fiecărui județ/sector al municipiului București sunt structuri cu rol consultativ implicate în procesul de coordonare a dezinstituționalizării, funcționează fără remunerație, nominalizarea și atribuțiile acestora sunt stabilite de ANPPDP, respectiv președinții consiliilor județene, după caz.

8.2. Alte informații Nu e cazul

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea *Strategiei naționale de prevenire a instituționalizării și accelerare a procesului de dezinstituționalizare, 2022-2030, pe care îl supunem spre aprobare*

Ministrul Muncii și Solidarității Sociale

Marius-Constantin BUDĂI

AVIZĂM:

Viceprim-Ministru

Sorin Mihai GRINDEANU

**Ministrul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și
Administrației**

Attila Zoltán CSEKE

**Ministrul Investițiilor
și Proiectelor Europene**

Ioan- Marcel BOLOȘ

Ministrul Finanțelor

Adrian CÂCIU

Ministrul Justiției

Marian Cătălin PREDOIU